

Lietuvos Respublikos generalinei prokuratūrai

Siunčiama el. paštu: generaline.prokuratūra@prokuratūros.lt

DĖL INFORMACIJOS APIE TYRIMĄ, SUSIJUSĮ SU ASOCIACIJOS „KRAŠTOVAIZDIS“ VYKDOMA VEIKLA, PATEIKIMO

2024 m. rugsėjo 30 d.

Asociacija Kraštovaizdis (toliau – ir Asociacija) susipažino su 2024 m. rugsėjo 16 d. naujienų portalo „Lrytas“ viešai paskelbta publikacija *“Kovotojų prieš vėjo energetiką kišenėje – neaiškūs vėjai“* (šaltinis: <https://www.lrytas.lt/lietuvosdiena/aktualijos/2024/09/16/news/kovotoju-pries-vejo-energetika-kiseneje-neaiskus-vejai-34195880>), kurioje nurodoma, jog „Vilniaus apygardos prokuratūra praėjusią savaitę pradėjo tyrimą dėl asociacijos „Kraštovaizdis“ ir jos vadovo Teisučio Budos veiklos“. Straipsnio autoriaus teigimu, Vilniaus apygardos prokuratūra panaikino FNTT sprendimą netirti asociacijos finansavimo ir vadovo veiksmų.

Dažnai susiduriame su piktybiškos informacijos platinimu viešoje erdvėje apie Asociacijos veiklą ir narius, kuri neatitinka realybės. Šiuo atveju publikacija akivaizdžiai siekiami pakenkti Asociacijos reputacijai, bandant sukelti visuomenei abejones dėl vykdomos veiklos skaidrumo. Minimi ir tyrimo iniciatoriai, taip vadinami „*visuomenės atstovai*“, susirūpinę dėl „*galimai neteisėto šios asociacijos finansavimo*“. Maža to, Asociacija kaltinama vykdanč *„antivalstybinę veiklą“*, siekiant *„sužlugdyti Lietuvos energetiniam nepriklausomumui svarbius projektus“*.

Atkreipiame dėmesį, kad tai ne pirmas išpuolis prieš Asociaciją dėl jos vykdomos veiklos. Dėl straipsnyje minimo vėjo elektrinių statybos projekto Širvintų rajone Asociacijai ir jos pirmininkui jau teko būti atsakovais civilinėje byloje, kurią inicijavo UAB „Evecon“. UAB „Evecon“ siekė Asociacijos skleidžiamą informaciją pripažinti *“neatitinkančia tikrovės, žeminančia dalykinę reputaciją“*, įpareigoti tokius duomenis paneigti. Taip pat ieškovė prašė *„solidariai priteisti iš atsakovų 50 000, 00 Eur neturtinės žalos atlyginimą“*.

Pažymime, kad Vilniaus apylinkės teismas 2024 m. balandžio 17 d. civilinės bylos Nr. e2-6777-1089/2024 nutartyje konstatavo, kad *“egzistuoja pakankamas pagrindas ieškinį palikti nenagrinėtą dėl to, kad juo siekiama pakenkti atsakovės asociacijos “Kraštovaizdis” veiklai”*. Teismas pripažino, kad *“Ieškovės pareikštas ieškinys neabejotinai sukuria atsakovams spaudimą”*, t.y. ieškinys turi atgrasomojo poveikio požymių. Vėliau, 2024 m. birželio 13 d., Vilniaus apygardos teismo sprendimu ieškinys paliktas nenagrinėtas, kaip pareikštas *“siekiant atgrasyti atsakovus nuo tolesnės visuomeninės veiklos”*.

Teismas pripažino, kad UAB „Evecon“ nepatinka asociacijos *„kritiška nuomonė“* ir ieškiniu buvo siekiama, kad Asociacija *„pagaliau patylėtų – neragintų valstybės institucijų priimti vėjo energetiką reguliuojančius ir aplinkos apsaugą užtikrinančius teisės aktus, nesiektų papildomo poveikio aplinkai vertinimo atlikimo ir t.t.”*, t.y. atsisakytų savo vykdomos veiklos ir nustotų kelti klausimus dėl paukščių apsaugos, poveikio ekosistemai ir žmonių sveikatai.

Kadangi Lrytas publikacija sulaukė atgarsio visuomenėje ir sukėlė didelį rezonansą, Asociacija 2024 m. rugsėjo 18 d. kreipėsi į Finansinių nusikaltimų tyrimų tarnybą prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos (toliau- ir FNTT) su prašymu pateikti informaciją ar Lrytas publikaciją rengė pagal FNTT perduotą informaciją apie vykdomą tyrimą.

2024 m. rugsėjo 26 d. gavome FNTT atsakymą Nr. 25-12717 „Dėl informacijos apie tyrimą, susijusį su Asociacijos „Kraštovaizdis“ vykdoma veikla, pateikimo“ (Priedas Nr. 1), kuriame nurodyta, jog *„informaciją žiniasklaidos priemonei galimai suteikė Vilniaus apygardos prokuratūros atstovai“*.

Reaguodami į paskelbtą mus juodinančią informaciją, neradę jokios informacijos apie vykdomą tyrimą jūsų tinklalapyje <https://prokuraturos.lt/lt>, kreipiamės į Jus, kaip į straipsnyje minimą tyrimą vykdančią subjektą, dėl papildomos informacijos suteikimo.

Prašome pateikti atsakymus į šiuos klausimus:

1. kokia Prokuratūroje įprasta tvarka informuoti žiniasklaidos priemones apie tokio pobūdžio skundo nagrinėjimą?
2. ar informaciją apie šį tyrimą informacinėms priemonėms perdavė Prokuratūra?

Esame įsitikinę, kad plačiai skaitomas naujienų portalas buvo pasitelktas tam, kad tikrovės neatitinkanti informacija apie Asociacijos veiklą pasiektų kuo didesnę auditoriją ir susiformuotų neigiama nuomonė apie mūsų veiklą.

Pažymime, kad piktybiškas valstybinių institucijų įtraukimas bei nepagrįstų skundų rašymas yra akivaizdus oponentų bandymas daryti spaudimą Asociacijai ir pakenkti jos teisėtai veiklai. Šie veiksmai yra vykdomi sąmoningai siekiant destabilizuoti Asociaciją, kenkti jos reputacijai, naudojant valstybines institucijas kaip priemonę šiems tikslams pasiekti. Tokia taktika gali būti vertinama kaip neteisėtas grasinimo bei priekabiavimo būdas, kuriuo siekiama užgniaužti Asociacijos veiklą.

Prašome Prokuratūros:

- 1. Įvertinti, ar ši veika neturi nusikalstamos veikos požymių.**
- 2. Imtis atitinkamų teisinių priemonių, jei nustatomi nusikalstamos veikos požymiai.**

Prašome informuoti mus apie priimtą sprendimą bei tolimesnes veiksmų eigas elektroniniu paštu: dokumentai@krastovaizdis.eu.

PRIDEDAMA. 2024 m. rugsėjo 26 d. FNNTT raštas Nr. 25-12717 „Dėl informacijos apie tyrimą, susijusį su Asociacijos „Kraštovaizdis“ vykdoma veikla, pateikimo“, 3 lapai.

Elektroninio pašto adresas kontaktams: dokumentai@krastovaizdis.eu.

Pagarbiai,

Asociacijos „Kraštovaizdis“ prezidentas

Teisutis Buda